

Dossier

**"Met een (onzichtbare) beperking
toch een mooie toekomst"**

Kansen Krijgen

Kansen Benutten

De participatiewet in de praktijk.

Bewaak de balans tussen een sociaal beleid en bezuinigingen

**Laat uw hart spreken
Er is meer dan geld alleen in het leven**

**Van Alex de Vos
Juni 2015**

De ervaringsdeskundige met betrekking op de participatiewet aan het woord.

- Voorwoord
- Begeleid wonen
- Passend onderwijs van cruciaal belang
- Leren en werken
- Arbeidsverleden vrij bedrijfsleven
- Leven van een uitkering
- Werken in de sociale werkvoorziening
- Visie document: De praktijk in beeld
- Toekomstvisie Sociale Werkvoorziening
- Aandachtspunten om mensen met (onzichtbare) beperkingen een volwaardige toekomst te bieden in onze samenleving

Geachte Dames en Heren,

Mijn naam is Alex de Vos. Hier staat 50 jaar levenservaring met een beperking. 15 jaar studie ervaring, waarvan jaren in het passend onderwijs. Tevens ruim 2 jaar gewoond in een vorm van begeleid wonen. Ik heb 28 jaar werkervaring, zowel in het vrije bedrijf als de laatste 19 jaar in de WSW. Ik heb ook 3 jaar een uitkering gehad. Ik ben dus met recht een praktijk ervaringsdeskundige met betrekking tot de participatiewet die op 01-01-15 in werking is getreden.

Door hard knokken, een eindeloos doorzettingsvermogen en de essentiële middelen die er in het verleden aanwezig waren is het mij gelukt om iets van mijn leven te maken. Dit door gebruik te maken van een vorm van begeleid wonen, het speciaal onderwijs en het SW bedrijf. Vervolgens komen daar prima maatwerk, voldoende professionele begeleiding en aanpassingen in woon en op de werkplek bij. Ook de mobiliteit is een hele belangrijke factor.

Wat deze essentiële middelen voor mij hebben betekend en uiteindelijk hebben opgeleverd is te lezen in mijn dossier 'Met een (onzichtbare) beperking toch een mooie toekomst'. Mijn missie is om dit ook mogelijk te maken voor de mensen met een (onzichtbare) beperking die nu voor deze opgave staan, om iets van hun leven te kunnen maken. Dit door ze eerlijke en reële kansen te geven op een mooie toekomst.

Er wordt ons altijd gevraagd om over de schutting te kijken en over de drempel te stappen naar de nieuwe onbekende mogelijkheden met alle obstakels die daar bij horen. Ik wil u vragen om dit nu ook te doen.

Ik verzoek u vriendelijk om mij de mogelijkheid te geven om mijn kennis door middel van dit dossier, 'Met een (onzichtbare) beperking toch een mooie toekomst' aan u over te dragen. Op deze manier hoop ik een bijdrage te kunnen leveren om tot een goede uitvoering van de participatiewet te komen.

Met vriendelijke groeten,

Alex de Vos

Wilhelminastraat 84 4571 JN Axel

alexdevos@zeelandnet.nl

Begeleid Wonen

De kleine 2 jaar dat ik in een vorm van begeleid wonen heb geleefd is de eerste basis geweest om iets van mijn leven te maken. Door mijn beperkingen heb ik in mijn eerste levensjaren veel in het ziekenhuis gelegen voor verschillende operaties. Waarna er ook een lange tijd volgde van revalidatie thuis. Van school kwam in die tijd vrijwel niets terecht.

Toen school in beeld kwam, diende zich het volgende probleem aan. Ik werd gezien als anders en werd dus genegeerd. De achterstand die er al was daar bij opgeteld zorgde er voor dat ik niet kon aansluiten en zodoende kwam ik weer thuis te zitten. Er is toen gekozen om mij te plaatsen in een tehuis in Goirle. Midden in de bossen met allemaal kinderen die op de één of andere manier met hetzelfde probleem te maken hadden.

Er werd gezorgd voor een stabiele leefomgeving. Één van slapen, naar school gaan, spelen en dingen zelfstandig leren oplossen. Mijn ouders waren niet in de buurt, dus was er geen keus. Een zware tijd maar wel mede bepalend geweest van wat ik nu allemaal kan.

Het waren allemaal kleine groepen waardoor de begeleiding op een goede manier voor de juiste ondersteuning kon zorgen. Helpen waar het nodig was en laten sukkelen waar dat moest om het toch te leren, om zo de stapjes vooruit te kunnen maken. Doordat de groepen zo klein waren was er ook veelvuldig contact met de begeleiding, zodat ze ook precies wisten wat er nodig was. Tevens zorgden ze er voor dat er ook tijd was voor gezelligheid in het huis, daardoor had je toch het gevoel dat je een beetje thuis was.

De begeleiders hadden onderling ook veel contact, zodoende konden zij de schakels van het spelen, leren en het wonen precies op elkaar afstemmen. Zo werd de vooruitgang nergens belemmerd en precies op de kinderen afgestemd. Voor mij is het mede de fundering geweest om mijn eigen leven vorm te kunnen geven. In de tijd dat ik daar was, had ik daar totaal nog geen idee van, maar nu zoveel jaar later des te meer.

Conclusie:

Nu zitten we natuurlijk in een heel andere tijd dan toen ik daar woonde. Het tehuis waar ik gewoond hebt bestaat nog steeds en als ik zo op hun site kijk werken ze nog steeds in die zelfde structuur als toen. Er zal vast ook veel veranderd zijn maar het is er nog steeds en dat doet mij wel goed omdat ik weet dat daar kinderen geholpen worden om iets van hun leven te maken.

Begeleid wonen is een hele belangrijke voorziening voor mensen met een beperking. Het kan functioneren als tussenstation, zoals dat voor mij het geval is geweest. Of als een prima permanente leefomgeving voor anderen die dit nodig hebben. Er moet dan wel voldoende begeleiding aanwezig zijn om de mensen de nodige aandacht te geven als dat nodig is. Ik hoop dat dit in de toekomst ook mogelijk blijft.

Passend onderwijs van cruciaal belang

Toen ik weer thuis ben gaan wonen ben ik ingestroomd in het passend onderwijs in Terneuzen. Er werd op maat les gegeven in kleine klassen waarbij er vooral gekeken werd naar het tempo en het niveau wat ik aan kon.

In het begin moest ik leren hoe het was om meerdere vakken tegelijkertijd te krijgen. Dat had in het begin heel wat voeten in de aarde omdat ik gewend was één ding tegelijk te leren. Doordat het kleine klassen waren, kon de lerares mij meer tijd en aandacht geven. Ik heb nog aanvullende privé lessen gehad om mij op het gewenste niveau te krijgen. Er werd besloten om mij 2 jaar in de eerste klas te houden om zo het gewenste resultaat te behalen, dit vooral met het oog op de toekomst.

Deze lerares heeft mij geleerd hoe ik op mijn tempo en met mijn beperkingen het toch zou kunnen redden in deze maatschappij. Door uiterst efficiënt en nauwkeurig te werk te gaan. Niet zomaar ergens aan beginnen zonder er vooraf over nagedacht te hebben. Er voor zorgen dat ik van de eerste keer de juiste keuze maak van hoe ik iets ga aanpakken. Van deze erg wijze woorden heb ik tot de dag van vandaag veel baat en plezier. Tevens werd mij geleerd, hoe je met hele kleine middelen en mogelijkheden toch iets groots kunt maken en dit kan laten uitgroeien tot een kwaliteit van jezelf. Vanaf dat moment is mijn opmars gestart om er echt iets van te maken. Ik ging als een speer vooruit en er werden zelf klassen overgeslagen. Het gevolg was dat ik in de vijfde klas op de gewone basisschool ben ingestroomd. Die stap bleek toch wat groot te zijn waardoor ik de zesde klas nog een keer heb moeten overdoen om goed te kunnen aansluiten op het middelbaar onderwijs.

Op de LTS ging het vrij aardig moet ik zeggen, ik kon het tempo door mijn aangeleerde technieken goed aan en ging zonder problemen stapsgewijs door naar het examen jaar. Toen moest ik leren omgaan om onder tijdsdruk te presteren. Dat was toen, en eigenlijk nog steeds, een lastige opgave. Als het te snel moet gaan gaat mijn lichaam op slot, zoals ik dat noem. Dan blokkeert mijn lichaam en komt er niets meer uit. Daar moet ik dus heel erg voorzichtig mee zijn, hier is doseren het toverwoord wat ik mijzelf heb moeten aanleren. Door wat meer tijd te krijgen voor bepaalde examens en er een extra jaar aan vast te knopen heb ik een mooi diploma gehaald met al mijn vakken op C niveau. Dit was een overwinning op mij zelf kan ik u zeggen.

Conclusie:

Het passend onderwijs is van essentieel belang. Het werken in kleine klassen, het maatwerk, de tijd die ze in de kinderen investeren waardoor ze precies weten wat ze moeten doen om de kinderen vooruit te helpen, maken het verschil om tot het beoogde resultaat te komen. Zonder het passend onderwijs had ik het zeker niet gered. Dat lukt niet in een klas van 30 kinderen.

Leren en Werken

Na het behalen van mijn diploma op de LTS ben ik de arbeidsmarkt op gegaan. Na een tijdje solliciteren mocht ik aan de slag bij een elektrotechnisch installatie bedrijf. Er werd de voorwaarde gesteld dat ik ging doorleren via het leerlingwezen. Het werd de opleiding elektromonteur. Het theorie gedeelte ging naar behoren en de deelcertificaten werden behaald. Zelfs die voor assistent technicus. De praktijk was een heel ander verhaal, hier kwamen mijn beperkingen weer duidelijk naar boven. Het tempo kon ik niet aan, dit was ook niet op te lossen door zeer efficiënt te werken. Het verschil was gewoon te groot. Het gevolg was dat mijn contract niet verlengd werd. Het bedrijf nam niet de tijd om dit tot een succes te maken. Bij mijn volgende werkgever heb ik nog geprobeerd om de opleiding af te maken maar dat jammer genoeg niet gelukt. Dit leerwerk traject via het bedrijfsleven is dus in schoonheid gestorven. Het is niet helemaal voor niets geweest, van het theoriegedeelte heb ik nog steeds profijt. Ik werk nu namelijk in de elektronica.

Bij het WSW bedrijf waar ik nu werkzaam ben heb ik ook leren en werken gecombineerd via het ROC. Maar hier herhaalde de geschiedenis zich weer. Ik werd weer genegeerd en buitengesloten. Er was voor mij echter wel wat veranderd. Het was niet meer mijn probleem maar dat van hun. Ik was in staat om nu zelf voor de oplossingen te zorgen. Ik ging in overleg met mijn leiding en de leraren met als gevolg dat ik volledig zelfstandig zonder klasgenoten mijn opleiding ging vervolgen. Het resultaat was dat ik in zeven i.p.v. zes jaar 3 vakdiploma's op het gebied van magazijnbeheer heb behaald. Het is weer een vorm van passend onderwijs geworden die het verschil gemaakt heeft.

Conclusie:

Het leerwerktraject vanuit het bedrijfsleven is niet gelukt. Het leren via het WSW bedrijf op het ROC is wel gelukt. Dit heeft te maken met de manier hoe men er in een SW bedrijf mee omgaat. Hier zie je de functie van het WSW bedrijf duidelijk in terug. Ook de functie van het passend onderwijs is hierin herkenbaar. De begeleiding, de extra tijd en aandacht zorgen er ook hier weer voor dat de gewenste resultaten geboekt worden.

De insteek vanuit het bedrijfsleven om te moeten presteren, flexibel en multi inzetbaar te zijn is voor veel mensen met een beperking te hoog gegrepen. Zo ook voor mij.

De insteek via het WSW bedrijf om de mensen met een beperking te laten leren en werken op het niveau wat ze aankunnen, werkt wel. Op deze manier kunnen ze er het beste uithalen en komen ze veel verder dan dat men ooit voor mogelijk heeft gehouden. Daar ben ik zelf ook een voorbeeld van.

Arbeidsverleden vrij bedrijfsleven

Na het behalen van mijn L.T.S. diploma ben ik de arbeidsmarkt opgegaan. Mijn ervaringen met het vrije bedrijfsleven zijn wisselend van aard. Er zijn dingen absoluut niet gelukt en andere zijn best een tijd goed gegaan tot de factor geld echt ging meespelen.

Bij mijn eerste werkgever heb ik één jaar heb gewerkt. Hij zag mij net als al zijn andere werknemers en hield geen rekening met mijn beperking. Hij liet mij deelnemen aan een leerwerk traject, maar toen hij zag dat ik het werktempo niet aankon, kreeg ik een opdracht waarvan hij wist dat ik die niet kon verwezenlijken. Ik heb het wel geprobeerd maar dat ging volledig verkeerd met als gevolg dat hij de aanleiding had om mijn contact niet te verlengen, dat is dan ook gebeurd.

Bij mijn tweede werkgever werd ik uitgeleend aan een groot bedrijf. In het magazijn beheerde ik de onderdelen van het storingsmagazijn, en het beheer en de planning rondom de werkzaamheden voor het uitwisselen van defecte elektromotoren. Dat was heel nauwkeurig en verantwoordelijk werk. Fouten hadden grote veiligheid- en financiële gevolgen. Het was aangepast werk zonder dat mijn werkgever en ik ons hier bewust van waren. Er was tijd en ruimte om mijn werk naar behoren te doen en ze waren heel tevreden. Gelukkig hadden ze er de financiële ruimte voor om mij op die manier te laten werken.

In 1993 ging het mis. Door bedrijfseconomische omstandigheden vielen er ontslagen, waaronder ikzelf. Ook mijn eigen werkgever was niet bereid om mij ander werk aan te bieden, waardoor ik ook bij hem werd ontslagen. Als ik er op terugkijk was dit een lot uit de loterij wat precies op zijn plek viel. Ik kon er mijn technieken inzetten die ik geleerd had om met mijn beperking te kunnen functioneren. Ik heb er ook heel veel geleerd en een mooi salaris verdiend. Het kan dus wel maar dan moet wel echt alles mee zitten en geld mag geen spelbreker zijn want dan gaat het alsnog mis zoals ook hier is gebeurd. Zoveel jaren later is er van die werkinfrastructuur op dat grote bedrijf helemaal niets meer over. Alles wegbezuinigt. Er worden nu mensen opgeroepen bij calamiteiten of onderhoudswerkzaamheden tot de klus geklaard is. Om in een soortgelijke situatie in de toekomst weer aan de slag te kunnen lijkt mij zeer klein of er moet weer een lotje uit de loterij voorbij komen.

Conclusie:

Het is van groot belang om mensen met een beperking op de juiste plaats te laten werken. Ze moeten geaccepteerd worden door de collega's en met respect behandeld worden. Er moet rekening gehouden worden met hun beperkingen maar zeker ook met hun kwaliteiten. Ze hebben vaak meer tijd nodig om de werkzaamheden te doen. Voldoende begeleiding, vertrouwen, beperking van de werkdruk en geld zijn de andere bepalende factoren.

Leven van een uitkering

Door het ontslag bij mijn tweede werkgever ging ik via de WW de bijstand in. Het was erg moeilijk om het hoofd boven water te houden, kan ik u vertellen.

Ik had gelukkig enkele mensen in mijn omgeving die er voor mij waren om mij door deze erg moeilijke tijd heen te helpen. Ik ben ze daar tot de dag van vandaag heel erg dankbaar voor. Ze hebben ervoor gezorgd dat ik contact heb gehouden met de samenleving. Ik was er altijd welkom. Deze situatie zou uiteindelijk 3 jaar duren.

Het was ook de tijd van veelvuldig solliciteren met evenveel teleurstellingen. Nu kwam ik er pas echt achter wat daadwerkelijk de gevolgen waren van mijn beperkingen in relatie tot de arbeidsmarkt. Zonder het met zoveel woorden te durven vertellen, was eigenlijk de boodschap, dat ik niet meer geschikt was voor de vrije arbeidsmarkt en dat men mij niet meer in dienst wilde nemen. Einde oefening met het vrije bedrijfsleven.

Ik besef dus ook wat het is om in een uitkering te zitten met de gevolgen die daar aan vast zitten. Er zijn veel mensen met beperkingen die er niet voor kiezen om thuis zitten. Een deel van deze mensen kan en mag zelfs niet aan het werk omdat hun beperkingen of hun ziekte dit onmogelijk maakt. Ze zitten gevangen in hun eigen huiselijke omgeving zonder een perspectief op een betere toekomst. Als we niet oppassen, raken deze mensen in een isolement met alle gevolgen van dien.

De kosten in de zorg hebben grote gevolgen voor mensen met een beperking. Met sommige zorgvoorzieningen is het mogelijk om aan het werk te komen of te blijven. Fysiotherapie is daar een voorbeeld van. Chronisch zieke mensen met allerlei soorten aandoeningen moeten gemiddeld 2 keer per week naar de fysio om nog een beetje te functioneren. Ze zijn verplicht om het hoogste pakket van de zorgverzekeraar te pakken om dan nog zoveel mogelijk naar de fysio te kunnen gaan, wat vaak nog lang niet voldoende is. Hierbij komt ook nog het eigen risico bovenop. Het zijn mensen die al niet veel hebben en op deze manier steeds verder in de problemen komen.

Conclusie:

Het is zaak dat er goed gekeken wordt naar de mensen met een beperking die thuis in een uitkering zitten. Ze moeten goede en professionele ondersteuning krijgen om stapjes voorwaarts te kunnen zetten zodat ze aansluiting met de samenleving krijgen en weer aan het werk kunnen. Er moet zeker voorkomen worden dat ze in een isolement komen. Ze horen de zorg te krijgen die ze nodig hebben om hun kansen te vergroten om aan de samenleving mee te kunnen doen. Van alles weg bezuinigen door taken van de overheid naar de gemeenten te decentraliseren met veel minder geld is geen optie en zeer onverstandig. Mensen die nu werk hebben moeten dat te allen tijde behouden!

Werken in de sociale werkvoorziening

Na 3 jaar te hebben geleefd van een uitkering, mocht ik in mei 1996 eindelijk aan de slag bij het SW bedrijf in Zeeuws-Vlaanderen. Een mooi bedrijf waar ik het prima naar mijn zin heb.

Op mijn afdeling worden printplaten geproduceerd waarbij ik de logistiek voor mijn rekening neem. Ik heb een magazijn met elektronica componenten onder mijn beheer die tijdens de productie op de printplaten worden geplaatst. Mijn functie, werkplek en de omstandigheden waarin ik mijn werk moet doen zijn afgestemd op mijn beperkingen. Mijn aangeleerde kwaliteiten kan ik helemaal inzetten in deze functie. Het is nodig om efficiënt, nauwkeurig en geconcentreerd te werk te gaan om tot de gewenste resultaten te komen. Het is nooit saai en altijd anders.

Een van de grote voordelen om hier te werken is, dat al je collega's begrijpen wat het is om met beperkingen te moeten leven. Hier werk je als gelijken! Ook onze leidinggevenden, geven ons de mogelijkheid om zelfstandig ons werk te doen waar dat mogelijk is en komen ons te hulp als dat nodig is. Dit geeft rust, vertrouwen en veel voldoening. Ik voel mij ook absoluut niet opgesloten in een SW bedrijf, integendeel. Ik ben trots op mijn werk en dat mag heel Nederland weten. Ik praat net zo over mijn werk als ieder ander. In het bedrijfsleven is het maar de vraag of je geaccepteerd wordt door je collega's. Hier ben je de uitzondering! Je hebt vaak niemand om mee op te trekken en je wordt aan je lot overgelaten. Het is ook maar de vraag of je het werk krijgt wat daadwerkelijk bij je past om al je mogelijkheden te kunnen benutten.

In een SW bedrijf is er veel meer oog voor het evenwicht tussen werkdruk, het volgen van een opleiding en de thuissituatie en er zijn doorgroeimogelijkheden. Ze proberen te zorgen voor het juiste evenwicht om goed te kunnen functioneren. Als dat niet zou gebeuren gaat mijn lichaam op slot. Mijn lichaam blokkeert dan volledig met alle gevolgen van dien. Het is iets waar ik heel voorzichtig mee moet omgaan. Het is vaak de stapeling van beperkingen die er voor zorgen dat we niet zomaar ergens geplaatst kunnen worden. Voor mij zijn dat een aantal lichamelijke beperkingen en een leerachterstand van een aantal jaren. Ik heb dat allemaal wel kunnen compenseren maar je kunt dat niet wegpoetsen, was dat maar waar. In het bedrijfsleven is daar geen oog voor, wat te begrijpen is. Voor ons is een SW bedrijf van levensbelang.

Conclusie:

Een SW bedrijf heeft een hele belangrijke functie voor de mensen met een beperking. Ze geven de mensen het vertrouwen, de ondersteuning en de werkomgeving die nodig is om er iets van te maken. Ze zorgen er ook voor dat het mogelijk is om volwaardig aan de samenleving mee te doen. Wij kunnen op deze manier gelukkig zelf in onze levensbehoeften voorzien. Door de CAO is het mogelijk om een fatsoenlijk inkomen op te bouwen. Dat is echt hard nodig omdat de mensen met beperking vaak veel meer en hogere kosten hebben om het functioneren mogelijk te maken. Denk hier vooral aan de zorgkosten die al jaren flink stijgen waarbij de eigen bijdragen alleen maar hoger worden.

Visiedocument. De praktijk in beeld

Het leven met (onzichtbare) beperkingen.

(Onzichtbare) beperkingen zijn 24 uur per dag aanwezig. De mensen met (onzichtbare) beperkingen moeten daar de rest van hun leven mee leren omgaan. Als ze dat niet zouden doen gaat dit ten koste van hun gezondheid en mogelijkheden die ze op dat moment nog wel hebben. Het is vaak een grote strijd om de maatschappij duidelijk te maken wat de gevolgen zijn van die (onzichtbare) beperkingen. Onbegrip, onwetendheid, vooroordelen omdat het vaak niet gelijk zichtbaar is wat deze mensen noodgedwongen met zich mee moeten dragen. Het is vaak op een heel dun draadje waar deze mensen op lopen en balanceren om aansluiting met de maatschappij te houden. Daar moeten we ons zeer van bewust zijn en naar handelen door deze mensen niet aan hun lot over te laten.

De mensen met (onzichtbare) beperkingen moeten de mogelijkheid krijgen om daar op een positieve manier mee om te gaan. Het beste uit zichzelf naar boven te halen zonder dat dit ten koste gaat van hun lichamelijke en of psychische omstandigheden die ze hebben. Van je zwakte je sterkte maken, je richten op de kwaliteiten die je wel hebt en deze uitbreiden en verder ontplooien.

De mensen met een (onzichtbare) beperking moeten beschermd worden om te voorkomen dat ze door hun ondergrens heen zakken. Voor veel van deze mensen is het vaak heel moeilijk om voor zich zelf op te komen is mijn ervaring. Iedereen moet op zijn niveau en naar zijn mogelijkheden op een volwaardige manier mee kunnen doen aan onze samenleving. Om dit te bereiken moeten de essentiële middelen die ik als ervaringsdeskundige zelf heb gebruikt in het verleden gewaarborgd worden voor de toekomst. Deze moeten verankerd worden in de wetten waar de mensen met een (onzichtbare) beperking mee te maken krijgen. Het volgende dient geregeld te worden in mijn ogen.

- Zorgplicht op alle bestuurlijke niveaus.
- Samenhang van wetten om maatwerk mogelijk te maken in elke levensfase.
- Structurele professionele begeleiding en hulpmiddelen op gebied van gezondheidszorg, spelen, wonen, leren en werken.
- Op de juiste manier omgaan met de mensen met een (onzichtbare) beperking. Er is een gerichte, respectvolle en juiste bejegening nodig om echt stappen vooruit te kunnen maken.
- Zorgen dat de werkwijze van de stichting Hoezo Anders permanent landelijk ingezet kan worden omdat deze drempel verlagend werkt tussen de samenleving, het bedrijfsleven en de mensen met een (onzichtbare) beperking.
- Onderdelen die goed functioneren, moet we in stand houden. Veranderingen moeten op een evenwichtige manier in een juiste volgorde en tempo uitgevoerd worden.
- Voorkomen dat er kennis, voorzieningen en middelen verloren gaan waarvan je weet dat we deze in de toekomst zeer hard nodig zullen hebben. Zeker geen oude schoenen weggooien voordat de nieuwe goed zijn ingelopen is hier mijn zeer overtuigend advies.

Aandacht voor groepen mensen die buiten de boot dreigen te vallen.

Er moet aandacht zijn voor groepen die buiten de boot dreigen te vallen, bijvoorbeeld de nuggers. Niemand tussen wal en schip is de belofte in het regeerakkoord. Een tegenprestatie moeten leveren voor de mensen met een (onzichtbare) beperking lijkt mij geen optie, laat ze die tijd besteden in het ontwikkelen van hun mogelijkheden om hun kansen te vergroten om mee te doen. Dat zal moeilijk genoeg zijn is mijn ervaring. Ook voor de voor de mensen die nu volledig afgekeurd thuis zitten moet er een perspectief komen om nog iets van hun leven te maken. Een vergeten groep in mijn ogen. Ze kunnen niet mee doen aan het arbeidsproces omdat hun gezondheid dat niet toelaat. Dit wil nog niet zeggen dat ze dan voor de rest van hun leven thuis op de bank moeten gaan zitten vind ik. Er moet absoluut voorkomen worden dat deze mensen in een sociaal isolement terecht komen.

Overheid en gemeenten t.o.v. De samenleving.

De gemeenten op hun beurt moeten ondersteund worden met voldoende financiële middelen om maatwerk te kunnen leveren. Ook moet er oog zijn voor de infrastructuur en leefomstandigheden van de gemeenten. Het werkaanbod en de toegankelijkheid kunnen heel sterk verschillen per regio. Het is dan nodig om daar creatief op in te kunnen spelen om toch het beoogde resultaat te behalen. De wetgeving moet daar op een efficiënte, kwalitatieve en flexibele manier mogelijkheden voor bieden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sociaal return, werk geven aan bedrijven die mogelijkheden bieden voor de mensen met een (onzichtbare) beperking. Er moet ook een gedegen toezicht komen op de gemeenten om te controleren of zij de beoogde decentralisaties naar behoren uitvoeren. Er moet voorkomen worden dat er willekeur komt, het mag geen verschil maken waar in Nederland je woont, je hoort gedegen geholpen en met respect behandeld te worden. Verdringing op de arbeidsmarkt moet absoluut voorkomen worden om eerlijke kansen en echte volwaardige banen te creëren voor de mensen met een (onzichtbare) beperking.

Participeren in onze samenleving.

Onze burgers horen ook naar behoren verzorgd te worden en in een prettige leefomgeving te kunnen wonen. Alle mensen moeten de mogelijkheid krijgen om op een waardige manier in hun eigen levensbehoefte te kunnen voorzien. Ieder naar zijn kunnen en mogelijkheden. Betaalbare en toegankelijke zorg is voor iedereen van essentieel belang, het maakt het verschil tussen wel of niet mee doen aan onze samenleving. Fysiotherapie maakt bij veel van mijn collega's het verschil om wel of niet te kunnen (blijven) werken. Heel belangrijk dus.

Tijdens mijn begeleid wonen proces en tijdens het speciaal onderwijs wat ik genoten heb was het nodig om specifiek gericht op mijn situatie dingen aan te leren. Dit om met mijn (onzichtbare) beperkingen om te kunnen gaan. Het krijgen van doorzettingsvermogen. Doseringsinzicht, om te kunnen bepalen wanneer wel iets kan en wanneer zeker niet, ondanks dat dit soms toch gevraagd wordt. Geduld opbrengen, zonder in paniek te slaan en zelfvertrouwen te verliezen. Dingen accepteren waar je geen invloed op hebt. Opkomen voor de basis elementen waar ik van afhankelijk ben om mijn staande te houden. Efficiënt en zorgvuldig te werk gaan, eerst nadenken en dan doen om fouten, dingen dubbel moeten doen of helemaal opnieuw te moeten beginnen te voorkomen. Daardoor lever ik kwaliteit en betrouwbaarheid. Gelijk de juiste methode van werken kiezen wat tijd winst oplevert en geld. Voorbeelden van meerwaarde en vormen van je zwakte je sterkte maakt. Dit gaan kinderen met (onzichtbare) beperkingen in de toekomst nodig hebben om mee te kunnen doen in onze steeds harder wordende samenleving. Daarom mag dit niet verdwijnen! Hier zijn deskundige mensen voor nodig die hier de tijd en de middelen voor krijgen om dit aan deze kinderen te leren.

Nieuwe vorm van begeleiden voor mensen met een (onzichtbare) beperking.

De stichting Hoezo Anders moet in mijn ogen in de toekomst de mogelijkheid krijgen om de drempel tussen de jonge mensen met een (onzichtbare) beperking en de samenleving kleiner te maken. Dit landelijk breed en gericht op de 35 arbeidsregio's om maatwerk te kunnen leveren. Ze verrichten op dat gebied nu ook al echt fantastisch werk zoals ik dat als ervaringsdeskundige ook voor ogen heb. Op hun internetsite www.hoezoanders.nl is te zien wat ze allemaal doen. Ze benaderen vooral de jonge mensen met (onzichtbare) beperkingen op precies de juiste manier. Handelen vanuit de praktijk met de mensen waarom het echt gaat in de schijnwerpers. Dit om ze de kans te geven om de dromen die ze hebben op een waardevol en mooi leven waar te kunnen maken. Ze zijn het directe verlengstuk waar ik zelf ook voor sta. Vanuit de praktijk de mensen echt vooruit helpen. Ik draag deze stichting een heel warm hart toe en zal ze in de toekomst ondersteunen waar ik dat kan. Om deze reden zijn ze dan ook een onderdeel in mijn visiedocument.

Toekomstvisie Sociale Werkvoorziening.

Hoe zou het er in de toekomst moeten uitzien om de mensen met een beperking toch een mooie toekomst te geven? Hoe houden we de kosten in bedwang om het betaalbaar te houden voor de samenleving waarbij toch iedereen de zorg en aandacht krijgt die nodig is. Keer op keer is er gezegd dat de mensen met een beperking niet tussen wal en schip mogen vallen, maar ik ben bang dat dit wel gaat gebeuren onder de nieuwe participatiewet.

De SW bedrijven zijn ontstaan doordat er geen geschikte arbeidsplaatsen waren voor de mensen met een beperking in het vrije bedrijfsleven. De mensen hadden een medische beperking, waren hierdoor vaak te langzaam, hadden een te hoog ziekte verzuim, er was extra begeleiding nodig en men had vaak geen of een te laag opleidingsniveau. Kortom te duur voor de werkgevers. Veel SW medewerkers voldoen nog steeds aan dit profiel. Naast de medische beperking zijn er vaak nog meerdere sociale beperkingen. In de SW bedrijven is er aangepaste arbeid, geschikte werkplekken met voldoende begeleiding.

Laten we niet weer de fout maken om te denken dat de mensen met een beperking zonder problemen kunnen instromen in het vrije bedrijf. Het feit dat de bedrijven subsidies krijgen maakt het voor deze mensen niet makkelijker, vaak moeten ze ondergewaardeerde arbeid verrichten, krijgen weinig begrip van collega's als ze weer eens ziek zijn of minder presteren. Voor mensen zonder beperking is het al moeilijk om zich staande te houden in het vrije bedrijfsleven. Overal moet er bezuinigd worden, er moet steeds hoger gepresteerd worden, ziekteverzuim kost geld. Het is beter om de SW in te zetten als instrument waar productie wordt neergelegd door reguliere bedrijven, een plaats waar hoog- en laag opgeleide mensen met een beperking elkaar helpen om een menswaardige toekomst op te bouwen. Door het bedrijfsleven te stimuleren en de keuze te geven om te investeren in de SW kan dit helpen om mensen met een beperking efficiënter, en goedkoper voor de overheid, te laten functioneren. Waarbij de mogelijkheden van de mensen met een beperking optimaal gebruikt worden. De sociale werkplaatsen gebruiken als leer werk bedrijf, dit als tussenschakel richting het vrije bedrijfsleven. Hier samenwerken met de praktijkscholen.

Werk boven alles, mensen die nu in de SW werken mogen dus niet zonder werk thuis komen te zitten. Nu is er de zekerheid dat deze mensen iedere dag naar hun werk kunnen gaan. Met een beoogde krimp is het maar de vraag of dat gaat lukken in de toekomst. De huidige vorm brengt kosten met zich mee en daar wil de regering op bezuinigen. De kosten zullen blijven is mijn overtuiging, het is alleen de vraag wie de rekening gaat betalen. Een boete heeft geen toegevoegde waarde voor de mensen die hierdoor geen werk hebben. Willen we mensen met een beperking een kans geven dan moeten er wel echte banen beschikbaar zijn. Er moet ten alle tijden een vangnet zijn voor de mensen met een beperking in de vorm van een terugkeer garantie.

Een maatschappelijk "probleem" gedwongen neerleggen bij de grotere bedrijven? Iets afdwingen werkt over het algemeen al niet en als dit dan afgekocht kan worden dan zal dit ook zeker gebeuren. Deze bedragen zouden dan geïnvesteerd moeten worden in SW bedrijven en niet in de schatkist verdwijnen. Het is beter om de bedrijven te stimuleren om arbeid uit te besteden aan de SW bedrijven, sommige bedrijven doen dit al en moeten dan ook gevrijwaard worden van de 5% quotum regeling.

Integreren in het vrije bedrijfsleven? In onze optiek zouden eerst de mensen die vallen onder de doelgroep van de participatiewet en die geen arbeid verrichten, aan bod moeten komen omdat zij nu nog aan de kant staan. Dit sluit aan bij werk boven alles, en niemand tussen wal en schip. Werk gaat immers voor alles! Het is tevens een prima manier om te kijken of de participatiewet wel het beoogde resultaat zal behalen. Als de mensen van de 'wachtlijst' allemaal geplaatst zijn zou je eventueel verder kunnen kijken naar plaatsingsmogelijkheden van de huidige SW medewerkers. Een jaarlijkse evaluatie van uitvoering is een noodzaak.

Er moet gekeken worden hoe het per regio ingericht moet worden. Dat kan zeer sterk verschillen. Het maakt een heel groot verschil waar je woont in Nederland, de situatie in de randstad is heel anders dan die in de achterhoek of in Limburg. Ik woon zelf in Zeeuws-Vlaanderen. We wonen in een krimp gebied. De kassenbouw levert niet de beoogde banen, want hoewel dit laaggeschoolde arbeid betreft, zijn hier voornamelijk personen werkzaam die instromen via de WWB en buitenlandse werknemers via een uitzendbureau. Deze werknemers zijn goedkoper, flexibeler en kunnen fysiek op een hoger niveau werken. Heel veel mogelijkheden in het bedrijfsleven hebben we niet in mijn ogen. We hebben een aantal grote (chemische) bedrijven die doorgaans hoog geschoold personeel nodig hebben. Het is niet reëel om te denken dat daar veel mensen met een beperking aan de slag kunnen in de toekomst. We hebben redelijk wat bedrijven die minder dan 25 werknemers in dienst hebben en vallen daardoor terecht, vind ik, buiten de beoogde quotum regeling. De winkels hebben hier veel jonge mensen in dienst die dat werk vaak combineren met hun opleiding, dus ook daar kan niet te veel van verwacht worden. Het gaat dus op voorhand niet meevallen om de beoogde banen hier te creëren in Zeeuws-Vlaanderen.

Taken samenvoegen is goed, je voorkomt dan dat er dingen dubbel gebeuren. Het moet een netwerk worden waarbij iedere organisatie bij zijn vakgebied blijft waar hij sterk in is, waardoor de kwaliteit gegarandeerd kan worden. Alles moet op elkaar afgestemd worden en men moet goed met elkaar samenwerken. Dit om het evenwicht te bewaken tussen de thuissituatie, het volgen van een opleiding en de werksituatie. Een contactpersoon met de professionele kennis die daar voor nodig is, moet er zorg voor dragen dat deze schakels op elkaar aansluiten. De structuur van de keukentafelgesprekken, zo we die bij de WMO kennen, zou daar voor gebruikt kunnen worden. De gebruikte elementen zoals passend onderwijs, dagbesteding en de SW bedrijven zullen absoluut overeind gehouden moeten worden om in de toekomst tot de gewenste resultaten te komen. Bezuinigingen op het speciaal onderwijs en de dagbesteding zorgen voor meer afstand tot de maatschappij en dat is wat we net moeten zien te voorkomen. Wat niet uit het oog verloren mag worden is dat de beperkingen niet verdwijnen bij deze mensen. Er moeten wegen gevonden worden om deze mensen op de juiste manier met hun beperkingen te laten omgaan. Dit kan door ze het vertrouwen te geven om zich te ontplooien zodat ze er alles kunnen uithalen wat in hun mogelijkheden ligt.

SW, het steuntje in de rug.

Het SW bedrijf geeft mij de mogelijkheid om in mijn tempo, met mijn kwaliteiten en (onzichtbare) beperkingen met voldoende ondersteuning en begeleiding mijn werk te doen. Het is volwaardig werk waar ik al mijn energie in kwijt kan en met plezier doe. Ik word hier fatsoenlijk voor betaald waardoor ik in mijn eigen levensbehoefte kan voorzien. Niet mijn hand op te houden maar lekker mijn centjes zelf verdienen. Een grote meerwaarde. Dagbesteding moet zeker beschikbaar blijven voor mensen waar voor zelfs beschut werken te hoog gegrepen is. Dit om te voorkomen dat deze mensen in een sociaal isolement komen.

SW, gemeente grensoverschrijdend.

Mensen die nu in de SW werken, zitten in de toekomst vastgebonden aan de gemeente waarin ze nu wonen. Als ze verhuizen zullen ze veel van hun opgebouwde zekerheden verliezen, zelfs hun baan is dan onzeker. In het verleden is daar vele jaren flexibel mee omgegaan door goede samenwerking tussen de SW bedrijven in Nederland. Dat zou in de toekomst ook mogelijk moeten zijn. Het was geen volwaardig recht maar wel een sociale manier van omgaan met mensen. Velen hebben daardoor een mooier en waardevoller leven gekregen.

SW CAO, het vangnet.

Mijn advies is om de SW bedrijven niet af te schaffen maar te hervormen zodat er mensen kunnen blijven werken die het tempo in het vrije bedrijfsleven niet aankunnen. Dit met een volwaardige WSW CAO. Waar inflatiecorrectie zeker toegepast moet worden. Anders komen heel veel mensen in grote problemen door stijging van huurprijzen, energiekosten, zorgpremies en gemeentebelastingen om de belangrijkste te noemen. Onverantwoord en niet sociaal om vele jaren op een nullijn te zitten.

SW als leer/werk en detachering bedrijf.

Ook in de SW bedrijven zit waardevolle deskundige kennis die we hard nodig hebben. Zet deze in om mensen te begeleiden richting het bedrijfsleven. Laat de SW bedrijven (groepen) detacheringen verzorgen voor de mensen die onder begeleiding in het vrije bedrijfsleven kunnen werken. Dat maakt het voor het bedrijfsleven een stuk makkelijker om mensen met een (onzichtbare) beperking in dienst te nemen. Zet het SW bedrijf ook in als leerwerkbedrijf dat aansluit op de praktijkschool om ze vervolgens te laten doorstromen naar het bedrijfsleven als ze dat aankunnen. Dit helpt ook mee om afdelingen open te houden bij de SW bedrijven in de toekomst. Zodat de zittende groep ook in de toekomst werk kan doen wat bij hun mogelijkheden past. Een zeer grote meerwaarde.

Geduld is een schone zaak.

Je zult zien dat door deze tussenstap voor een aantal de drempel zodanig verlaagd wordt, dat ze op langer termijn uiteindelijk met vertrouwen, voldoende onderbouwing en begeleiding in het vrije bedrijfsleven zullen kunnen werken. Geduld is een schone zaak, het is investeren in mensen wat uiteindelijk ook geld zal opleveren voor de samenleving. De participatiewet kan een succes worden als de weg van geleidelijkheid wordt bewandeld. Strikte voorwaarde, eerst banen dan doorstromen.

Bedrijfsleven stimuleren.

Boetes opleggen aan het bedrijfsleven gaat niet werken, je moet het bedrijfsleven helpen en inspireren maar zeker niet frustreren om mensen met een (onzichtbare) beperking in dienst te nemen. Maak het mogelijk om werk neer te leggen bij een SW bedrijven door bedrijfsleven als het echt niet mogelijk blijkt te zijn om deze mensen zelf in dienst te nemen. Dit levert werk, ruimte en geld op om beschut werk in de toekomst fatsoenlijk te regelen. Een belangrijk aandachtspunt is dat mensen met een (onzichtbare) beperking in het vrije bedrijfsleven als waardige collega's worden gezien en ook zo worden behandeld. Het moeten ook volwaardige banen zijn waar ze naar hun mogelijkheden kunnen presteren met de nodige begeleiding en hulpmiddelen.

Aandachtspunten om mensen met een (onzichtbare) beperking een volwaardige toekomst te bieden in onze samenleving.

Brief van PvdA Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Jet Bussemaker.

Als eerste de brief 'extra kansen voor jongeren in een kwetsbare positie' van PvdA Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Jet Bussemaker. Daar ben ik echt heel blij mee. Hierin zie je het maatwerk en de beoogde samenhang van wetten in elke levensfase terug. Ook de structurele begeleiding komt hier in terug. Hier zit gelukkig ook de zorgplicht in het beleid verwerkt. Deze structuur moeten we doortrekken in de participatiewet en zelfs laten doorlopen als de mensen met een (onzichtbare) beperking in het vrije bedrijfsleven werken. Hierbij is een gedegen indicatie proces essentieel. Heel belangrijk om dit goed te monitoren.

Zorgplicht als vanouds, een kwetsbaar groot goed.

Ik vraag zeer bijzondere aandacht voor het feit dat er geen zorgplicht in de participatiewet opgenomen is. Deze veroorzaakt veel angst en onbegrip onder de mensen met een (onzichtbare) beperking. Ze zullen zich weer buitengesloten voelen. Nu met de extra druk dat ze in het vrije bedrijfsleven aan de slag moeten. Nu zonder het vangnet van de SW waar zij niet meer terecht kunnen. Ook voor beschermt werken komen ze niet in aanmerking door de vele strengere wetgeving. Met de zorgplicht in de wet hadden ze in ieder geval het gevoel, het vertrouwen en doorzettingsvermogen gekregen om er iets van te kunnen maken.

Afspraak is afspraak.

Mijn vrees is ook dat gemeenten niet garant zullen staan voor de financiële ondersteuning die nodig is voor vele jaren. Hierbij zou de zorgplicht in de quotumwet zeker kunnen helpen. Dit geldt natuurlijk ook voor het niet willen uitvoeren van beschermt werken in de toekomst. Als ze daar onderbouwd van kunnen zeggen dat ze daar te weinig budget voor hebben, dan moeten ze dit met de overheid oplossen. Ze mogen niet de gemakkelijke weg kunnen bewandelen om vervolgens de mensen met een (onzichtbare) beperking het kind van de rekening te laten worden, door deze in de kou te laten staan.

Creëer duidelijkheid.

Het is heel belangrijk dat iedereen op zijn gebied over de juiste informatie beschikt. Dit geldt zowel voor de uitvoerende kant als voor de ontvangende kant. De uitvoerende kant moet precies weten wie waar verantwoordelijk voor is en dit dan naar behoren uitvoeren. Hierbij moet er extra aandacht zijn voor dat er voldoende kennis en kwaliteit aanwezig is om de mensen met een (onzichtbare) beperking te kunnen helpen. De ontvangende kant moet weten waar ze aan toe zijn. Wat wordt er van ze verwacht en bij wie ze moeten zijn om mee te kunnen gaan doen. Door goede communicatie, duidelijke afspraken en eenvoudig te begrijpen informatie op het juiste moment kunnen veel problemen worden voorkomen.

VN verdrag voor gehandicapten.

Het VN verdrag voor gehandicapten, moet zo snel mogelijk geratificeerd worden. Het VN verdrag moet er voor zorgen dat de positie van de mensen met een (onzichtbare) beperking sterk wordt verbeterd om hun kansen op deelname aan onze samenleving flink te vergroten. Wat voor banen worden de garantiebanen? Zijn dit banen op flexibele basis waarbij je om de 2 jaar er een half jaar uit moet om dat weer een volgende ronde te draaien? Ik hoop dat dit niet de bedoeling is en dat het gaat om reguliere banen met een permanent karakter zodat deze mensen een fatsoenlijk bestaansrecht kunnen opbouwen. Het monitoren van het aantal en de soort banen ligt hier dan ook voor de hand en is ook echt noodzakelijk.

De huishoudens toets.

Een ander punt wat bij mij nog steeds zwaar op de maag ligt is de huishoudens toets waar ook de mensen met een (onzichtbare) beperking in de toekomst mee te maken krijgen. Zij zullen niet worden geholpen aan het gemeente loket. Dat zijn mensen die geen perspectief op een fatsoenlijke toekomst zullen hebben, terwijl we allemaal roepen en beloven dat iedereen mee zou moeten kunnen doen. Hier moeten we wel iets mee doen!

Gelukkig wordt de doelgroep verbreed als het quotum nodig zou blijken te zijn. Zodat ook de mensen die net boven WML zitten en de mensen die een wat hogere opleiding niveau hebben, terecht ook geholpen worden. Eigenlijk had dit binnen de participatiewet geregeld horen te zijn. Het zijn ook groepen die onterecht buiten de boot dreigen te vallen.

Stichting Hoezo Anders drempel verlagend richting bedrijfsleven.

Stichting Hoezo Anders verricht baanbrekend werk om de kloof tussen het bedrijfsleven en de mensen met een (onzichtbare) beperking te verkleinen. Mijn droom en wens zijn om Stichting Hoezo Anders hier middelen voor te geven, om dit baanbrekend werk, te kunnen uitbreiden zodat hier veel mensen met een (onzichtbare) beperking mee geholpen kunnen worden in de toekomst. Het is zeker ook in ons belang dat de participatie wet een succes wordt en daar zou Hoezo Anders een hele mooie bijdrage in kunnen leveren om dat mogelijk te maken. Daar ben ik 100% van overtuigd. Ik wil vragen of het mogelijk is om hier naar te kijken wat de overheid hierin zou kunnen en willen doen. Er lopen een aantal banenplannen, misschien kan er zoiets als ondersteuning ook mogelijk gemaakt worden voor de banen voor de mensen met een (onzichtbare) beperking. Het werk dan ook 2 kanten uit. Aan de ene kant de stok achter de deur als ze de beloften niet nakomen en aan de andere kant de ondersteuning voor bedrijven en de mensen die er het beste van willen maken. De wortel die vaak in het debat is genoemd. Daar zou dit een onderdeel van kunnen zijn denk ik.

Geen toekomstvisie zonder volwaardige CAO Sociale Werkvoorziening.

De SW bedrijven moeten in staat gesteld worden om volwaardig en passend werk te kunnen blijven aanbieden aan hun werknemers in de toekomst. Daar is een nieuwe toekomstvisie voor nodig om dit mogelijk te maken. Je zou hierbij aan participatieve arbeidsintegratie kunnen denken. Deze methode sluit naadloos aan het beleid wat beschreven wordt in de brief 'extra kansen voor jongeren in een kwetsbare positie'. Er zijn vergevorderde plannen om dit hier in Zeeuws-Vlaanderen bij Dethon in te voeren om zo de toekomst veilig te stellen. Een volwaardige CAO voor de SW werknemers voor levensstandaard behoud lijkt mij zeker op zijn plaats. Gezien het standpunt van de VNG is dit zeker een groot aandachtspunt!

Keukentafelgesprekken en belang maatwerk en betaalbare zorg voor iedereen.

Over de zorg kunnen we heel kort en duidelijk zijn. Monitoren dat iedereen de zorg krijgt die men nodig heeft. Daarbij zullen de keukentafelgesprekken van cruciaal belang zijn. We moeten waken voor te veel marktwerking in de zorg, die kant dreigt het wel uit te gaan. Ook de positie van de patiënt staat flink onder druk. De vrije artskeuze is daar een voorbeeld van. Hier is gedegen toezicht voor nodig. Het vertrouwen in behandelmethoden is voor mensen zeer belangrijk, zo ook de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de zorg. Zorg moet voor iedereen beschikbaar en betaalbaar blijven, daar kan en mag geen misverstand over zijn. Voor chronisch zieken is dit het verschil tussen wel of niet mee doen aan onze samenleving. Denk ook aan de persoon gebonden budget. Het regelt de zorg die de mensen met een (onzichtbare) beperking nodig hebben om mee te kunnen doen aan onze samenleving. Vervoer, hulpmiddelen, begeleiding en directe zorg om het even te noemen.